

Liittyvät strategiat, kehittämissuunnitelmat ja suunnitelmat

Kalaleaderin toimintaa ja kauden 2021-2027 strategiaa laadittaessa on huomioitu uusimpia ja vielä luonnosvaiheessakin olevia valtakunnallisia, alueellisia-, maakunnallisia ja elinkeinojenkehittämisen, erityisesti kalatalouteen ja elintarvikkeisiin liittyviä strategioita, kehittämissuunnitelmia sekä suunnitelmia. Lännen Kalaleaderin strategia toteuttaa paikallisesti EMKVR:n Suomen ohjelmaa 2021-2027, kotimaisen kalan edistämishjelmaa ja EU:n pelloilta pöytään -strategiaa. Strategioiden yhteisiä tavoitteita ovat mm. alkutuotannon edellytysten turvaaminen, resurssitehokkuus, uudistumisen ja innovaatioiden vauhdittaminen sekä ympäristökysymysten aiempaa parempi huomioinen. Kalaleader-toiminnan ja rahoituksen suunnittelussa on huomioitu mm. kestävä kasvun, vihreän siirtymän ja ilmastostrategioiden vaatimuksia sekä YK:n kestävä kehityksen periaatteet. Monirahastoinen kehittäminen ja yhteistyön mahdollisuuksia on luodattu sekä Leader-kentältä että muualta verkostoista. Lännen Kalaleaderin toteutuksessa pyritään hyödyntämään myös muita rakennerahastoja, EMKVR:n toimenpiteitä sekä soveltuvin osin muita rahoituskeinoja, kuten säätiöiden rahoitusta. EU-rakennerahastoista erityisesti mahdollisuuksia tuovat Maaseuturahasto, Sosiaalirahasto (ESR+), Aluekehitysrahasto (EAKR) sekä Satakunnan osalta Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF).

Sisällön lisäksi yhtenevyyttä on lisätty myös toimintatapoihin huomioimalla verkostomaista yhteistyötä, ketteryyttä ja muutosturvallisuutta.

Kalaleaderin ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen yhteistyötoiminnot yhteensovitetaan sillä periaatteella, että ELY-keskus rahoittaa yksityiset investointi- ja kehittämissuunnitelmat, joilla on suuri alueellinen ja tai valtakunnallinen merkitys. Kalaleaderin kehiksestä rahoitetaan paikallisia, strategian toteutumisen kannalta tärkeitä yleishyödyllisiä kehittämissuunnitelmia ja investointisuunnitelmia. Kalaleaderin rahoituksella voidaan tarvittaessa täydentää kehittämissuunnitelmien tarvitsemia investointeja, jopa silloin kun ne ovat yksityisiä. ELY ja kalaleader tekevät yhteistyötä hankeideoiden arvioinnissa.

Valtioneuvoston aluekehittämissuunnitelmat

1. Ilmastonmuutoksen hillintä ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
2. Uudistuva elinkeinoelämä ja TKI-toiminnan vauhdittaminen
3. Osaaminen, koulutus ja kulttuuri
4. Osallisuus ja hyvinvointi sekä kumppanuus, verkostoituminen, yhteistyö

Kotimaisen kalan edistämishjelma ja pelloilta pöytään

Keskeiset strategiset valinnat ovat kuluttaja- ja markkinalähtöisyyden vahvistaminen, uudistuminen kasvun vauhdittajana, alkutuotannon edellytysten parantaminen sekä kasvun perustuminen vastuulliseen toimintaan. Elintarviketuotannon tulisi helpottaa kuluttajien siirtymistä terveelliseen ja kestäväan ruokavalioon.

- <https://valtioneuvosto.fi/documents/1410837/1801447/Kotimaisen+kalan+edist%C3%A4misohjelma-+valtioneuvoston+periaa-+tep%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s+8.7.2021.pdf/f8e4ed1a-c9c1-5f7e-7e6e-b7c2db47d058/Kotimaisen+kalan+edist%C3%A4misohjelma-+valtioneuvoston+periaa-+tep%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s+8.7.2021.pdf>
- <https://www.vttresearch.com/sites/default/files/pdf/publications/2021/Suomen-ruokatutkimuksen-ja-innovoinnin-strategia-2021-2035.pdf>
- https://ec.europa.eu/food/horizontal-topics/farm-fork-strategy_en

Merialuesuunnittelu

Vesistöjen ekologinen tila ja sen parantamiseen tähtäävät toimet, meriteollisuuden ja matkailun sekä muun käytön kestävä kasvattaminen. Sininen kasvu, mikä tarkoittaa ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväällä tavalla toteutettua merellisten resurssien käyttöä.

- <https://meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/>

Aluekehittämisstrategia Satakunta ja Varsinais-Suomi (ELY)

Kumppanuus, osallisuus, osaaminen, monipuolinen elinkeinorakenne, kansainvälistyminen, kiertotalouden älykäs edelläkävijä, elintarviketeollisuus, vastuullisuus

- <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162313>

Maakuntastrategiat Satakunta ja Varsinais-Suomi

Elinkeinojen kehittäminen: talous, teollisuus, alkutuotanto ja yrittäjyys, erityisesti elintarvikkeet, kumppanuus, yhteistyö ja verkostomainen toiminta, monipaikkaisuus, kestävyys, ympäristön tila ja luonnon monimuotoisuus, puhdas vesi, elinvoimaisuus, hyvinvointi, vastuullisuus, laatu ja vaikuttavuus.

- <https://satakunta.fi/aluekehitys/strategiat-ja-ohjelmat/satakunta-strategia/>
- <https://varsinais-suomi.fi/kehittaminen/maakuntastrategia/uusi-maakuntastrategia-2040/>

Leader-ryhmien paikalliset strategiat

Temaattiset painotukset, toimintatapojen yhteensovittamista ja kehittämisasiantuntijuutta, verkostoja, monirahastoista kehittämistä ja aktivointi- ja viestintäyhteistyö. Kumppani-leaderyhdistysten kanssa on todettu, että rahastojen siirtymäkausien erilaisuuden vuoksi yhteensovittaminen jää pitkälti maaseutu-Leaderien ohjelman rakentamisen yhteyteen. Kalaleader osallistuu tähän työhön.

Kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmat

Strategian valmistelun osana on aktivoitu kalavesien omistajatahoja kalatalousalueiden kautta. Kalatalousalueiden seminaariesiintymisellä lehtiartikkeleilla on viritetty uutta aktiivisuutta ja yhteistyötä. Kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien valmistumista on seurattu strategian valmistelun rinnalla ja synkronoitu tarvittavin osin.

Muita strategioita, kehittämisohjelmia ja kehityssuunnitelmia

kuntien ja kaupunkien elinkeinostrategiat, kohdekohtaiset kehittämissuunnitelmat, matkailunkehittämisstrategiat, kalaleaderin verkostotoiminta, innovaatiohankkeet, maaseudunkehittämisverkosto, farnet- ja kv-yhteistyön suunnitelmat.

Monirahastoinen kehittäminen käytännössä

Monirahastoinen toiminta ei aina tarkoita monirahastoisia hankkeita, vaan suurimmassa roolissa rahastot ovat parhaiden rahoituskanavien löytämisessä yksittäisille hankkeille. Tarvittaessa hankkeita ohjataan ja synnytetään siten, että muutoin sopivaan rahoitukseen kelpaamattomat toimenpiteet voidaan rahoittaa muista lähteistä.

Monirahastoinen toteuttamiseksi kalaleader on verkostoitunut tiiviisti rahastojen hallinnan osajiin. Maaseuturahaston osalta luontevia kumppaneita ovat omien Leader-kumppaneiden lisäksi paikalliset ELY-keskukset Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Muiden EU-rahastojen osalta erityisosaamista ja strategisia hankkeita suunnitellaan maakuntaliittojen kanssa yhteistyössä.